

V této práci jsem se pokusil na příkladu soukromého rozmnožování popsat vliv technického rozvoje na autorské právo.

Gradace technického vývoje, jejímž jsme v posledních desetiletích svědky, vede k rozštěpení pohledů na autorské právo jako takové a především na soukromé rozmnožování. V současné době existují dva extrémní tábory. Prvním je široká veřejnost, která vychází z „práva“ na soukromou kopii a jejíž náhled na věc pak v právní teorii vede k myšlenkám na „absolutizaci“ zákonné licence, tj. její rozšíření takovým způsobem, aby soukromé rozmnožování bylo za všech okolností legální.³⁹⁵ Proti této skupině, která s rozvojem technologií spojuje „demokratizaci“ autorského práva projevující se neomezeným šířením autorských děl prostřednictvím internetu, stojí skupina druhá, která v rozvoji technologií vidí cestu k „absolutizaci“ autorského práva tak, jak je popsána v úvodu části věnované technickým opatřením, tedy především k možnostem kontrolovat nejen užití autorského díla tak, jak jsou jeho druhy definovány v současných úpravách, ale i veškeré vnímání autorských děl.

Na jedné straně tedy stojí názor, že každý jedinec má právo si pro svou osobní potřebu zhotovit rozmnoženinu a v rámci tohoto vymezení si jí pak užívat (jí vnímat) dle libosti, na druhé pak představa, že autor bude povolovat (a vybírat poplatky za) každé vnímání díla jakoukoliv osobou.

Ani jedna z těchto (extrémních) představ však není v současné době uskutečnitelná. Právo na soukromou rozmnoženinu je s gradujícím technickým vývojem minimálně od přelomu 60. a 70. let sporné a akceptovatelné pouze díky konceptu zákonné licence. Minimálně pak od konce 90.let již ani koncept zákonné licence nedokáže tuto výjimku ospravedlnit. Myšlenky na absolutizaci zákonné licence tak, jak ji navrhuje (resp. navrhovali) někteří autoři, tj. aby např. každý uživatel internetu odváděl poplatek ve prospěch autorů, nemohou uspět, protože takový poplatek nelze určit. Příliš vysoký poplatek by byl zásahem do práv osob, které internet nepoužívají ke stahování autorských děl, příliš nízký by nedokázal napravit újmu na právech autorů.

Druhá koncepce je prosaditelná teoreticky a legislativní podmínky pro její uskutečnění již existují, avšak k faktickému prosazení bude docházet jen těžko vzhledem ke skutečnosti, že technická opatření jsou vždy prolomitelná. Nelze navíc zapomenout na související nebezpečí zásahů do soukromí uživatelů³⁹⁶, které je v souvislosti s elektronickým prostředím čím dál více ohrožováno a stává se čím dál intenzivněji předmětem ochrany ze strany zákonodárců (především zákonodárce evropského).